

Maja Crnjac

UDK 821.163.42(091)Peić, M.
Pregledni rad
Rukopis prihvaćen za tisak: 16.10.2012.

KNJIŽEVNOPOVIJESNI RAD MATKA PEIĆA

Sažetak

Književnopovijesni rad Matka Peića ogleda se u njegovoj monografskoj obradi književnog stvaralaštva Antuna Kanižlića. Ovaj pregled ukazat će kojim se metodološkim uporištima u književnopovijesnom istraživanju Matko Peić služio te kako je težište njegova rada u komparativnom pristupu s pokušajem da književnu ličnost Antuna Kanižlića smjesti i objasni u širem europskom kontekstu. Pri čitanju književnog teksta ravnao se kriterijima teme, motiva, doživljaja i izraza, ali je i književne činjenice objašnjavao u širem kontekstu povezujući Kanižlićev rad s kretanjima u društvu, znanosti i drugim umjetničkim područjima.

Ključne riječi: Matko Peić; *Barok i rokoko u djelu Antuna Kanižlića*; komparativni pristup u književnopovijesnom radu

Književnopovijesna monografija Matka Peića *Barok i rokoko u djelu Antuna Kanižlića (1699 - 1777)* njegova je doktorska disertacija obranjena na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 1970. godine, a objavljena u 365. broju *Rada* Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti 1972. godine. Peićev doprinos hrvatskoj književnoj historiografiji može se utvrditi na ovome radu koji je afirmirao dvije nove književnopovijesne činjenice: vrijednost i važnost stvaralaštva Antuna Kanižlića te ulogu rokoko književne epohe 18. stoljeća. Kako se u uvodnoj cjelini najavljuje, monografija će ukazati na propuste što ih je učinila hrvatska povijest književnosti i književna kritika ne primijetivši da je Antun Kanižlić uz to što je pisac baroka ujedno i pisac rokoko u odlomcima svoga najpoznatijeg djela, religiozne poeme *Sveta Rožalija, panormitanska divica* (Beč, 1780.). Upravo suprotno prethodnim donedavnim ocjenama o Antunu Kanižliću kojem se olako prišivala ocjena kao zakašnjelom barokistu, Matko Peić nameće novu tezu. Njegova je namjera pokazati da je Kanižlić književna ličnosti dviju poetika. Sagledavši cjelokupni njegov opis, u ranoj i zreloj fazi, pisao je po estetskim principima baroka i rokoko.

Valja kao uvod prikazu Peićeve monografije, navesti i kakvo je doprijašnje tumačenje Kanižlićeva stvaralaštva dominiralo književnom historiografijom. Treba početi od povjesničara književnosti Dragutina Prohaske i njegove monografije *Ignjat Đurđević i Antun Kanižlić. Studija o baroku u našoj književnosti* (Zagreb, 1909.). Ocjene u

tome radu dugo su godina u književnopovijesnom diskursu vrijedile kao autoritetne kovanice. Prohaska je inače bio pionir u proučavanju hrvatskog književnog baroka i zagovarao je proučavanje stila književnog teksta. Tako se odmakao od pozitivističke orijentacije koja prevagu daje rekonstrukciji društvenih svjetonazora u kojem književna djela nastaju.¹ *Svetu Rožaliju* analizirao je u odnosu na Đurđevićeve *Uzdah* *Mandaljene pokornice* i utvrdio da je kompozicija Kanižličeva djela nedosljedna i razvučena čemu je uzrok autorova nedovoljna literarnost. Ono što prema Prohaski narušava umjetnički stil Kanižličeva stvaralaštva jesu elementi narodnog i pučkog jezika zbog čega je autor udaljen od pravih izvora baroka.² Zbog toga je njegova ocjena da Kanižlić po stilu i umijeću nije ravan Đurđeviću. Ipak Prohaska je uočio puno detalja u njegovu stvaralaštvu koje je kasnija književnopovijesna praksa prihvatila i detaljnije analizirala dajući prvenstveno pozitivne ocjene. Tu se misli na Kanižličev odnos prema opisivanju i označavanju prirode kao prijateljskog prostora svetice Rožalije, utjecaju anakreontike, korištenje deminutiva pogotovo u podcrtavanju Rožalijinih nježnih raspoloženja. Upravo će se ovim detaljima podrobnije posvetiti Matko Peić i interpretirati ih u drukčijem ključu.

Druga važna točka za popularizaciju i književnopovijesnu revalorizaciju Kanižličeva stvaralaštva bilo je objavljivanje njegova pjesničkog opusa u izdanju *Starih pisaca hrvatskih (Pjesme Antuna Kanižlića, Antuna Ivanošića i Matije Petra Katančića, JAZU, Zagreb, 1940.)*. Potpisnik predgovorne cjeline Tomo Matić promatrao je njegovo pjesničko stvaralaštvo u tradiciji pučke crkvene pjesme, jer je tu Kanižlić učinio veliki pomak, osobito stihovima o duhovnoj ljubavi s elementima baroknog stila. Istaknuta je isusovačka prosvjetiteljska tendencija koja je usmjeravala i književno stvaralaštvo njihovih članova. Zbog toga Kanižličev opus obuhvaća pretežno molitvenike koji su u njegovo doba bili popularni i doživjeli su više tiskanih izdanja. Analizirajući predgovore njegovih molitvenika, Matić je istaknuo kako je i sam autor napominjao izvore iz strane, njemačke nabožne književnosti, koje je slobodno prevodio na narodni jezik. Naglasio je Matić da je to bio uobičajen tijek u razvoju pučke crkvene pjesme. Premda je kriterij izvornosti u vrijeme Matićeva izdavanja Kanižličevih pjesničkog opisa bio važno mjerilo u vrijednosnim projekcijama književnosti, on je svojim opaskama pravodobno analizirao njegove tekstove. Nije ih odvojio od konteksta tradicije iz koje su proistekle kao niti od njihove službe u religijskoj zajednici, da se pjevaju i recitiraju tijekom liturgije. Izbor pjesama koje su izašle po Matićevom izboru bile su one u koje je Kanižlić „utisnuo svoju ličnost“, one što vrlo često nisu bile pristupačne razumijevanju širokih krugova vjernika. U njima izbija barokno shvaćanje i prikazivanje duhove ljubavi, dok je *Sveta Rožalija* pjesan koja u cjelini prikazuje takvu ljubav duše.³

---

¹ Žužul, 2002., str. 22. - 39., 127. - 133., Vukasović, 2003., str. 4 - 40, 86 - 89, 105 - 107

² Šundalić, 2003., str. 61 - 62; Srdoč-Konestra, 2003., str. 73 - 76

³ Matić, 1940., str. XIII - XLI.

Sljedeći pomak u hrvatskoj književnoj historiografiji bio je upravo rad Matka Peića koji nije ostao bez odjeka i utjecaja na daljnje i današnje suvremeno tumačenje kako stvaralaštva požeškog isusovca tako i njegovih suvremenika. Valja izreći da se interes za književnika Antuna Kanižlića pogotovo proširio tijekom 90-ih godina 20. stoljeća pod utjecajem novih interpretativnih metoda u znanosti o povijesti književnosti. Barok se među povjesničarima književnosti ne shvaća više jednostavnom kovanicom, već polazišno kompleksnim pojmom. Nije više riječ o baroku kao periodizacijskom terminu za književnopovijesno razdoblje 17. stoljeća. Naprotiv, dominira stav o baroku kao stilističkoj kategoriji za označavanje književnih djela nastalih u ranonovovjekovnom razdoblju koji anticipiraju ondašnju književnu modu figurativnog stila što vrvi različitim retoričkim figurama i proizvodi stilske efekte.⁴ Nebrojeno puno novih zaključaka iznijeto je o književnom stvaralaštvu Antuna Kanižlića, naglašena su njegove natprosječne umjetničke ambicije i sposobnosti u liturgijskoj lirici iz njegovih molitvenika, dok je već izbor dvostruko rimovanog dvanaesterca signal učenosti i literarnosti koji je htio ostvariti *Svetom Rožalijom*.⁵ Čak su i njegovi molitvenici primarno locirani *na stazama* pučke književnosti prilikom novih čitanja otkrili svoju sekundarnu lokaciju *na stazama* visoke umjetničke književnosti.⁶ Ukratko se ovdje iznio pregled današnjih tumačenja i vrednovanja Kanižličeva stvaralaštva koja pokazuju velik odmak od Prohaskinih ocjena s početka 20. stoljeća, a sve sa ciljem da pojačamo pozornost na ono što je o njemu još 1970-ih godina zaključio Matko Peić.

U književnopovijesnom radu Matko Peić se ne pokorava ocjenama autoriteta i svoj iskaz gradi gotovo isključivo se pozivajući na radove iz svjetske literature, napose francuske i njemačke povjesničare književnosti i povjesničare umjetnosti. Njegova monografija komponirana je u nekoliko dijelova. Čine ju uvodni dio, cjeline naslovljene Barok, Rokoko, Stil, Humor i Epilog. Zapravo je dvodijelne strukture, uvodni dio posvećen je analizi Kanižličeva baroka, a u središnjem dijelu rada govori se o njegovom rokokou koji se ogleda i u stilu pisanja kao i u korištenju humora.

Prva cjelina rada nastoji ukazati na „rasnost i intenzitet Kanižličeva baroka“. Prvotno je objašnjen pojam barok pozivanjem na radove povjesničara umjetnosti i povjesničara književnosti napose njemačke i francuske provenijencije. Definicija baroka koju Peić prezentira počiva na razlikama baroka i manirizma te baroka i klasicizma, a sumira kako je riječ o stilu i baroknom izrazu koji je ispunjen pesimizmom, crninom, vizijom, pretjerivanjem, megalomanijom, augmentativom, asimetrijom.⁷ Za interpretaciju opusa požeškog isusovca izdvaja ključne pojmove koji su vezani uz barokni stil i izraz, ali prije svega i na baroknu ideologiju, odnosno način doživljavanja

---

⁴ Kravar, 1993., str. 7 - 69, 126 - 191.

⁵ Kravar, 1993., str. 126 - 160, Tatarin, 1995., str. 105 - 126, Šundalić, 2003., str. 292, 305 - 310.

⁶ Šundalić, 2003., 446 - 447.

⁷ Peić, 1972., str. 10 - 11.

nja svijeta u baroknoj književnosti. Središnja teza koju želi potkrijepiti jest da ukaže kako je temeljni barokni doživljaj svijeta *unutarnje oko*. Kanižličeve pjesme koje obrađuje i u dijelovima citira su pjesme iz njegovih molitveničkih zbirki (*Pjesme iz molitvenika*, liturgijska lirika)⁸ i poema o svetišci Rožaliji. Kako prethodno naglašava, u ranijoj fazi svoga stvaralaštva, Kanižlić anticipira ponajviše svoja barokna obilježja. Peić ne zanemaruje u svome pregledu baroknih karakteristika njegova opusa, izdvojiti i ime Ignacija Loyole i njegovu knjigu *Exercitia spiritualia* koja je, prema njemu, ostavila traga na Kanižličev opus. Književnost je kulturni fenomen, pa je i u objašnjavanju zasebnih tekstualnih fenomena važan uvid u sklop društvenih i kulturnih događaja, vrijednosti i uvjerenja. Stoga Peić često napominje i uspoređuje momente Kanižličeva opusa s ostvarenjima drugih baroknih umjetnika, pogotovo iz njemu kultiviranog područja, likovne umjetnosti. Barokne karakteristike prelijevaju se i po Peiću mogu se uočiti na različitim umjetničkim područjima. Ono što ne čini njegov komparativni pristup jest da ne uspoređuje književne činjenice iz hrvatske sredine te ne navodi možebitni utjecaj dubrovačko-dalmatinskih pisaca na Kanižličev opus. Kontekstualno i komparativno tumačenje književnosti požeškoga isusovca najčešće se dovodi u vezu s njemačkim, austrijskim i francuskim književnicima, uz ekskurz na pisce slavonske sredine kada govori o Kanižličevom portretu Slavonije u drugome dijelu teksta, rezerviranom za rokoko karakteristike.

Barok je za Peića obilježen motivima i temama, kao i baroknim unutarnjim okom. Ono ne predočava prirodu kao predmet spoznaje, već prikazuje izvanredna stanja duha, kad je svetac pod vizijama, u stanju transa, halucinacije, kada iskazuje osjećaj čuđenja, izgubljenosti, straha. Barok počiva na temama preziranja tijela, života, zemlje, žudnje za skorom smrću, odricanja od jela, pića, čestitog stanovanja, prolaznosti tijela, na ništavilu, prijeziru odjeće i dekora, umrtvljenju čula, mučenju i bičevanju. Te je teme Peić razradio izvodeći i citirajući dijelove Kanižličevih pjesama u kojima su zastupljene. Pogotovo zastaje na stihovima koji opisuju bičevanje i maltretiranje tijela, zaključujući kako je Kanižlić jedan od najdrastičnijih baroknih deskriptora mučeništva.⁹ Najviše je govora posvetio baroknim djelima unutarnjeg oka, koji putem mašte i razuma stvaraju „Od već postojećih, gotovih, u knjigama, slikama ili kipovima, ranije fiksiranih elemenata - nove književne ansamble, da ne kažemo kodekse“.¹⁰ Barok prezire promatrati realnost i tijelo i predmete gleda kao personifikacije moralnih, religioznih ideja i apstrakcija. Peić govori o Kanižličevim alegorijama: vrline je prikazivao u obličju vila ili diva, a zlo je ljudske figure, različite su nakazni. Fenomeni iz prirode, različite životinje, biljke i minerali služili su mu kao simboli za moralne i religiozne ideje. Stoga Peić detaljno izdvaja koje to životi-

⁸ Pojam predlaže Zoran Kravar napominjući da je riječ o pjesmama koje su služile za određenu liturgijsku, obrednu radnju. Kravar, 1993, str. 136.

⁹ Peić, 1972., str. 19.

¹⁰ Isto, str. 24.

nje, biljke i lapidarije Kanižlić koristi kako bi simbolizirao određene apstraktne ideje, najčešće grijeh, vrlinu, svetost, raj, pakao.

Stajališta suvremene hrvatske književne historiografije na tragu su Peićevih opaski o Kanižličevim baroknim obilježjima. Zoran Kravar također smatra da je kulminacija Kanižličeva baroka vidljiva upravo u njegovim *Pjesmama iz molitvenika*, ali njegovi se zaključci temelje na paradigmi baroka kao stilskog pojma. Kravar navodi mnogobrojne primjere različitih formi baroknog *ornatusa* u njegovoj lirici.¹¹ Za razliku od njega, Peić nije zašao u teoriju retoričkih figura i nije tumačio stilski sloj karakterističan za barok koji je vidljiv u Kanižličevim pjesmama, a kakav danas prepoznajemo zahvaljujući upravo Kravarovim analizama. Orijeantirao se prema tematsko-motivskom sloju i baroknoj ideologiji, odnosno pogledu na život, vidljivo u književnim djelima. Kako je disertaciju pisao krajem 60-ih godina 20. stoljeća, to je razumljivo, budući da se o kompleksnosti književnosti ranog novog vijeka piše tek od 70-ih godina 20. stoljeća. Novije, danas kanonizirane, ne nužno jedine pravodobne, pristupe književnosti toga hrvatskog književnopovijesnog razdoblja promoviraju prvenstveno Zoran Kravar i Dunja Fališevac. Novija tumačenja uviđaju mnogostrukosti i raznodobne činjenice u jednoj kronološkoj razini, pa su u središtu interesa među ostalim i djela popularne književnosti, bez tona osuda njihove manjkave artificioznosti. Valja reći da se stupanj razvoja pojedinih subznanstvenih disciplina u znanosti o književnosti poprilično razvio, te kako važnu riječ predstavlja interdisciplinarnost i praksa dopunjavanja pojmova kojima se znanstvenici služe. Tako je i pojam stila doživio svoje preinake, puno je kompleksnije već samo njegovo objašnjavanje. Ipak, Peićeva tumačenja su u mnogo tome vrijedna jer su pažljivim čitanjem pokazala svu lepezu tema i motiva, alegorija i simbola u „rasnom“ Kanižličevom baroku. Njegova oštroumnost najbolje se iskazala u drugom dijelu monografije, gdje je pokazao razumijevanje kompleksnosti književnog stvaralaštva, ukazujući na raznodobnost stilskih orijentacija u radu jednog pisca, u jednom djelu.

Hrabar je potez Matka Peića kao povjesničara književnosti predstaviti domaćoj znanstvenoj zajednici tezu o prisutnosti rokoka u našoj književnosti, u radu Antuna Kanižlića. Kako i sam napominje u hrvatskoj historiografiji takvih pokušaja nije bilo. Stoga prvotno izlaže osnovne principe estetike rokoka. To je prvenstveno usmjerenje u francuskoj kulturi, umjetnosti i znanosti u 18. stoljeću. Naslanja se Peić na francuske i njemačke autore kako bi osvijetlio sva obilježja i temeljne odrednice u kulturi toga vremena. Zato je u ovome dijelu češći postupak kontekstualizacije i komparacije, a priča o kulturnim i umjetničkim silnicama 18. stoljeća potpunija je i sadržajnija, sve s ciljem da podupre tezu o Kanižličevom rokoko stvaralaštvu. Nabraja Peić i djela napisana u 18. stoljeću koja su bila samorefleksije na nova usmjerenja u umjetnosti. Slično postupaju i suvremeni povjesničari književnosti kada na-

---

¹¹ Kravar, 1993., str. 137 - 139.

stoje pronaći i metatekstove iz epohe koju proučavaju kako bi ukazali na stupanj svijesti o književnim kretanjima i obilježjima tih kretanja među suvremenicima. Rokoko je kronološki vrijeme francuskog kralja Luja XV., vrijeme veselja, slobode, smijeha, poslije barokne more. Umjetnost rokokoja podrazumijeva afirmaciju prirode, čovjeka, života, životinja, biljaka, minerala. Suprotno pesimističkom baroku, javlja se optimistički i instinktivni rokoko, čula su temelj spoznaje za novo rokoko vanjsko oko. Plan i raspored Peićevog izlaganja počiva na govoru o različitim motivima i temama koje nalazi u Kanižličevom rokoko načinu pisanja. To je umjetnost vanjskog oka, koja neopterećeno gleda na čovjeka i prirodu, zadovoljava se s onim što vidi. Lišena je alegoriziranja i simbolizma. Peić objašnjava i promjene među pripadnicima isusovačkog reda u 18. stoljeću, jer oni u to doba sve više pišu o prirodi, a ne dogmi. Optimistička doktrina zavladała je 18. stoljećem, zato duh rokoko počiva na radosti. Kanižlić je pojave i likove iz prirode oslobodio akcije baroknog čuda primjenjujući rokoko tehniku pisanja. Mnogobrojne motive i teme u Kanižličevom tekstu Peić naslovljava tipičnim za rokoko (slavuj, zora, fontana, crvena, haljina, nakit, vino, ruža) i naziva iz modom 18. stoljeća, pri čemu nabraja njihovo korištenje na drugim primjerima iz društva i kulture. Podrobno su objašnjene sve intelektualne promjene u 18. stoljeću koje su utjecale i na pisanje književnih tekstova. Stoga je u ovome dijelu rada Peić znatno češće u poziciji da rekonstruira povijesni kontekst kako bi tumačio književni tekst. O svome metodologijskom postupku progovorio je i u završnoj riječi. Navodi da je za potvrdu svoje teze o originalnosti Kanižličeve rokoko književnosti morao „pojačati svoj pogled prema općim poznavanjem karaktera društva, nauke, naročito muzike, likovnih umjetnosti i teatra XVIII stoljeća“.¹² Pogled na stil pisanja *Svete Rožalije* pokazuje da Peić razumijeva stil kao način korištenja riječi. Rokoko stil pisanja koji obilježuje Kanižličev tekst otkriva se u postupku poigravanja s riječima, uporabi deminutiva, pretjerivanju i kićenju stiha, ubrzanom ritmu rečenice i nepravilnostima u komponiranju književne cjeline. Suprotno prethodnim negativnim stavovima, nejedinstvene kompozicije smatra modom 18. stoljeća pa zato pozitivno vrednuje Kanižličev postupak da epizodama i sporednim scenama u *Svetoj Rožaliji* dodijeli veću i važniju ulogu. Ublažava i pitanje izvornosti Kanižličevih radova, dijeleći mišljenje kako je metoda kompiliranja i utjecaj prethodnika nešto tipično za književnike Kanižličeva doba o čemu su i oni sami obavještavali svoje čitateljstvo.

Zaključno treba ukazati da je monografija Matka Peića izvorni i važan prinos književnoj historiografiji. Ona je bacila svjetlo na malu književnu ličnost i pokazala novim pomnijim čitanjima Kanižličevu književnu veličinu. Matko Peić pri tome je detektirao novu književnopovijesnu činjenicu o rokoko smjeru hrvatske književnosti koja nažalost nije doživjela daljnje razrade u znanosti o književnosti. Ipak, Peićev književnopovijesni rad bitan je jer je otvorio vrata književnim povjesničarima koji su

---

¹² Peić, 1972., str. 130.

kasnijim istraživanjima doprinijeli da književna ličnost Antuna Kanižlića bude važna karika našeg književnog kanona.¹³ S druge strane, Matku Peiću požeški isusovac bio je prvi uzor i najvrjedniji član tog kanona.

Literatura

- Ines Srdoč-Konestra, (2003) *Prohaskina „Studija o baroku u našoj književnosti“* u *Zbornik radova o Dragutinu Prohaski, književnom povjesničaru i književnom kritičaru. Zbornik radova sa znanstvenog skupa*, ur. Tihomil Maštrović, Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, str. 67 - 78.
- Zoran Kravar, (1993) *Nakon godine MDC. Studije o književnom baroku i dodirnim temama*, MH, Dubrovnik.
- Dina Marković, (2000) *Peićev barok i rokoko*, Hrvatsko filološko društvo, Rijeka.
- Matko Peić, (1972) *Barok i rokoko u djelu Antuna Kanižlića (1699 - 1777)*, Rad 365, JAZU, Zagreb, str. 5 - 133.
- Tonko Maroević, (2003) *Matko Peić u Matko Peić 1923. - 1999.*, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Spomenica preminulim akademikima, svezak 114, ur. Dubravko Jelčić, Zagreb, str. 17 - 23.
- Stari pisci hrvatski: (1940) Pjesme Antuna Kanižlića, Antuna Ivanošića i Matije Petra Katančića*, priredio za štampu i uvod napisao Tomo Matić, JAZU, Zagreb, str. XIII - XLI, 2. - 40.
- Zlata Šundalić, (2003) *Siromašna slavonska crkvice i bogata isusovačka crkva u Dubrovniku (ili Prohaska o baroku)* u *Zbornik o Dragutinu Prohaski, književnom povjesničaru i književnom kritičaru. Zbornik radova sa znanstvenog skupa*, ur. Tihomil Maštrović, Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, str. 45 - 66.
- Zlata Šundalić, (2003) *Studenac nebeski: molitvenici u hrvatskoj književnosti od 16. do kraja 18. stoljeća (s posebnim osvrtom na Antuna Kanižlića)*, Književni krug, Split.
- Milovan Tatarin, (1995) *Kanižlićeva „Sveta Rožalija“ i mimetički aspekti stiha i oblika*, Umjetnost riječi, 2 str. 105 - 126.
- Anđela Vukasović, (2003) *Dubrovačka književnost renesanse i baroka u Medinijevoj i Vodnikovoj „Povijesti hrvatske književnosti“*, neobjavljeni magistarski rad, Filozofski fakultet, Zagreb.
- Ivana Žužul, (2002) *Ježićeva i Frangešova „Povijest hrvatske književnosti“ u obzoru novog historizma*, neobjavljeni magistarski rad, Filozofski fakultet, Zagreb.

---

¹³ Radovi koji su to potvrdili bili su oni Zorana Kravara, Zlate Šundalić i Milovana Tatarina. O duhovnom srodstvu Peića i Kanižlića pisala je Dina Marković (Marković, 2000., vidi i Maroević, 2003., str. 19 - 21.)

The Literary-Historical Work of Matko Peić

Summary

The literary-historical work of Matko Peić is reflected upon in his monograph about the literary work of Antun Kanižlić. This paper will indicate the methodological backgrounds of researching literary history that Matko Peić used in the monograph, as well as his comparative approach in the attempt to place Antun Kanižlić's literary work within the broader European context. In reading a literary text, he used the criteria of motif, theme, experience and expression, but he advanced his analysis by explaining literary facts in a wider context, through connecting Kanižlić's work with movements in society, science and other artistic fields.

Keywords: Matko Peić, *Barok i rokoko u djelu Antuna Kanižlića*, comparative approach in literary-historical work

Maja Crnjac, prof.
Trg graševine 1, Kutjevo
(majacrnjac@net.hr)